

پیشگام رقم جدید گندم نان آبی مناسب برای کشت در شرایط آبیاری معمول و کم آبیاری

آخر فصل اقلیم سرد

با توجه به محدودیت منابع آب در کشور، ارقام گندم آبی در مناطق سرد با کم آبیاری آخر فصل مواجه می شوند. در این مناطق اغلب کشاورزان بدلیل نداشتن آب کافی در بهار آبیاری های آخر فصل را در گندم قطع و به زراعت های تابستانه اختصاص دهند. و نمی توانند در زراعت گندم بدفعات کافی آبیاری را اجرا کنند و نتیجه مطلوب از کشت ارقام پر توقع به آبیاری بدست نمی آورند. بنابر این ایجاد ارقامی که بتوانند در هر دو شرایط آبیاری معمولی و یا آبیاری محدود آخر فصل محصول بیشتر و مطمئن تری تولید کنند اهمیت بسیار زیادی پیدا می کند. رقم پیشگام با دو رنگ گیری در سال 1374 در موسسه تحقیقات اصلاح و تهیه نهال و بذر با هدف انتقال مقاومت به بیماری زنگها و نیز تحمل نسبی به کم آبیاری آخر فصل از دورگ گیری رقم چینی 87-Zhong 90 با رقم برکت ایجاد شد. مراحل انتخاب در ایستگاههای کرج، اردبیل، همدان، زنجان، میاندوآب، مشهد و تبریز انجام شد. متوسط عملکرد آن در شرایط آبیاری معمولی 8/738 تن در هکتار و در شرایط آبیاری محدود با قطع آبیاری در مرحله شکم خوشه ای 5/146 تن در هکتار عملکرد دانه می باشد. رکورد تولید این رقم در شرایط آبیاری معمولی در ایستگاه کرج و مزرعه زارعین پیشرو در همدان به ترتیب 10/065 و 9/230 تن دانه و در قزوین و فریمان در مزرعه کشاورز در شرایط قطع آبیاری (حدود 7 تا 10 روز بعد از مرحله گرده افشانی) حدود 8/200 تن دانه در هکتار بوده است. رقم پیشگام نسبت به بیماری زنگ زرد مقاومت دارد و میزان تحمل به انجماد آن بیشتر از اکثر ارقام متداول اقلیم سرد است. این رقم به دلیل مقاومت به خوابیدگی در شرایط سیستم آبیاری بارانی نسبت به دیگر ارقام رایج ارجحیت دارد. رقم پیشگام جهت کشت در اقلیم سرد استان های همدان، اردبیل، آذربایجان شرقی، آذربایجان غربی و مناطق سرد استان های خراسان، زنجان، قزوین و مرکزی در شرایط آبیاری معمول و یا با محدودیت آبیاری اواخر فصل توصیه می شود.

جدول توجیه اقتصادی رقم پیشگام در مناطق اقلیم سرد کشور

مناطق مورد توصیه	حداقل سطح پیش بینی شده در 4 سال آینده		میانگین عملکرد ارقام شاهد (تن در هکتار)		میانگین عملکرد لاین جدید (تن در هکتار)		افزایش تولید (تن)
	آبی	تنش	آبی	تنش	آبی	تنش	
اقلیم سرد	250000 هکتار	6/199	4/208	7/525	5/146	331000	

برخی مشخصات زراعی و متمایز کننده رقم جدید گندم پیشگام

سنبله: سفید ریشک دار
طول و تراکم سنبله: بلند و متراکم
تیپ رشد: بینابین
ارتفاع بوته (سانتی متر) 93-96
واکنش نسبت به زنگ زرد: مقاوم
واکنش به تنش سرما: متحمل
ریزش دانه: نیمه مقاوم
واکنش به خوابیدگی: مقاوم
درصد پروتئین: (میانگین) 11/2
خاصیت کنششی گلوتن: نرمال
رنگ دانه: زرد
تعداد روز تا گلدهی (از زمان کاشت): 205 روز